

DE OGENTEST

De ogentest is een onderzoek op erfelijke oogafwijkingen. De test wordt uitgevoerd door veterinaire oogspecialisten erkend door de European College of Veterinary Ophthalmologists (www.ecvo.org).

Deze specialisten voeren praktijk op verschillende locaties verspreid over heel Nederland. De registratie van de uitslagen van de onderzoeken wordt gedaan door de Raad van Beheer en deze geeft de rasverenigingen ook de uitslagen door. Bij het onderzoek wordt gezocht naar alle afwijkingen waarvan een erfelijke basis bekend is. Het "rapport oogonderzoek" vermeldt 17 afwijkingen bij naam. De belangrijkste worden hieronder genoemd:

Membrana Pupillaris Persistens (MPP)

Een aangeboren afwijking waarbij restanten aanwezig zijn van weefsel dat normaal kort na de geboorte verdwijnt. De afwijking kan in zeer lichte mate voorkomen, zonder enig gevolg voor het gezichtsvermogen. In ernstiger gevallen zijn er wel nadelige gevolgen. Bij o.a. de Petit Griffon Vendeen is de afwijking bewezen erfelijk. Bij veel andere rassen is het (nog) niet bewezen.

Persisterende hyperplastische tunica vasculosa lentis/primair vitreum (PHTVL/PHPV)

De afwijking is vooral bij de Dobermann van belang. Er worden 6 gradaties onderscheiden. Bij deze aangeboren afwijking vertoont de lens pigmentstippeltjes (graad 1) waarvan de hond geen last heeft, of ernstiger afwijkingen (graad 2 t/m 6) waarbij de lens troebel en misvormd is en de hond op jonge leeftijd blind wordt of reeds blind wordt geboren.

Cataract (congenitaal)

Dit is aangeboren grauwe staar. Reeds bij de jonge pup zijn troebelingen in de lens zichtbaar, die het gezichtsvermogen kunnen belemmeren.

Cataract (niet congenitaal)

Cataract is staar. In de lens zijn troebelingen aanwezig. Het kunnen kleine troebele plekje zijn die lange tijd stabiel zijn en niet of nauwelijks een vermindering van het gezichtsvermogen geven. Maar ze kunnen ook in ernstige mate voorkomen en/of uitbreiden en daarbij blindheid van het aangetaste oog veroorzaken. Cataract kan aan één oog voorkomen of beiderzijds. Bij veel rassen treedt het al op in de eerste levensjaren, maar het kan ook nog op latere leeftijd optreden. Het onderscheid met het normale verouderingsproces van de lens (de bekende blauwe waas bij oudere honden) is meestal goed te maken.

Retina Dysplasie (RD)

Dit is een aangeboren netvliesafwijking. Hierbij zijn er plooitjes in het netvlies. Het aantal kan beperkt zijn (locale vorm), maar ook meer uitgebreide vormen komen voor (geografische en totale vorm). In de laatste gevallen is er sprake van beperking van het gezichtsvermogen.

Collie Eye Anomalie

Dit komt vooral bij de Schotse Herdershond en de Shetland Sheepdog voor. Het is een aangeboren afwijking waarbij het netvlies, het vaatvlies en de oogzenuw betrokken kan zijn. De ernst van de afwijking bepaalt de mate waarin het gezichtsvermogen is aangetast.

Ligamentum pectinatum abnormaliteit (Goniodysplasie)

Een aangeboren afwijking van de afvoer van het kamervocht (het vocht in de ruimte tussen het hoornvlies en de iris). Een deel van de honden met deze afwijking ontwikkelt glaucoom (hoge oogdruk). Onderzoek naar de afwijking is geen standaardonderzoek maar een extra onderzoek dat voor het reguliere oogonderzoek gedaan kan worden. Het onderzoek vindt plaats met behulp van een gonioscopie-lens die tijdelijk op het hoornvlies wordt geplaatst. Daardoor kan de plaats waar de afvoer in het oog plaats vindt worden onderzocht. Dit gebeurt onder plaatselijke verdoving en is niet pijnlijk voor de hond. Eerst wordt bij de hond de gonioscopie uitgevoerd. Daarna wordt een pupilverwijdende vloeistof ingedruppeld. Na ongeveer 20 minuten kan de rest van het onderzoek worden gedaan.

Entropion

Dit is een afwijking waarbij een ooglid (meestal het onderooglid) naar binnen draait.

Ectropion

Dit is een afwijking waarbij een ooglid naar buiten draait.

Distichiasis/Ectopische Cilie

Dit is abnormale haargroei in de ooglidrand en op andere plaatsen zoals in de bindvliesen. De haartjes kunnen door constante irritatie beschadigen van het hoornvlies geven.

Primaire Lensluxatie

Dit is het loslaten van de lens. Een lensloslating kan een drukverhoging (glaucoom) in het oog veroorzaken en zo tot blindheid leiden.

Retinadegeneratie of Progressieve Retina Atrofie (PRA)

Dit is een groep van netvliesafwijkingen die tot blindheid leidt. Het begint meestal met slecht zien in het donker (nachtblindheid) en leidt uiteindelijk na enkele jaren tot volledige blindheid. Er bestaat geen behandeling voor PRA. PRA ontwikkelt zich bij veel rassen pas na het derde of vierde levensjaar. Voor die tijd is er aan de hond niets te merken en bij het oogonderzoek ook niet te zien. Voor een aantal rassen bestaat er nu een DNA-test waardoor is vast te stellen of de hond genetisch vrij is of dat er sprake is van dragerschap of lijderschap. De verwachting is dat deze ontwikkelingen de komende jaren zullen doorgaan.

DE MOGELIJKE UITSLAGEN ZIJN: VRIJ, NIET VRIJ, ONBESLIST OF VOORLOPIG NIET VRIJ.

Vrij

Het dier vertoont geen verschijnselen van de aangegeven, als erfelijk beschouwde oogziekte. Dit betekent niet dat het dier de afwijking niet door kan geven aan nakomelingen. Het kan een drager zijn. Ook is niet uit te sluiten dat het dier de afwijking later alsnog kan krijgen.

Niet vrij

Het dier vertoont de klinische symptomen van de erfelijke oogziekte.

Onbeslist

Zeer geringe afwijkingen die mogelijk passen bij het klinische beeld van de erfelijke oogziekte. Deze zijn echter onvoldoende specifiek. Onbeslist betekent niet dat de onderzoeker het niet weet. Er zijn afwijkingen van het normale beeld aanwezig, maar ze zijn niet duidelijk genoeg aanwezig om de hond "niet vrij" te verklaren.

Voorlopig niet vrij

Geringe afwijkingen passend in het klinisch beeld van de als erfelijk beschouwde oogziekte. Voortschrijden van het proces moet dit bevestigen. Meestal wordt na een half jaar de hond opnieuw beoordeeld.

In geval van twijfel over de uitslag kan een second opinion worden aangevraagd bij het oogpanel. Voor verdere informatie, zie ook het bestand Oogaandoeningen toelichting Raad van Beheer

Een lijst met voor deze oogonderzoeken bevoegde dierenartsen specialisten vind u op de website van de FRC onder De Flatcoat → Gezondheid → Oogaandoeningen.